

Memo

memonummer	230609	
datum	9 juni 2023	
aan	Provincie Zeeland	
van	S.J.M.P. Halters	Buijs Eco Consult B.V.
kopie	F. van Gurp	Plan & Omgeving
project	Herbestemming Molendijk 24 Yerseke	
projectnr.	230609	
betreft	Beknopt overzicht eerste resultaten nader onderzoek soortbescherming Wnb en	
Bijlagen	doorkijk mitigatie en compensatie	

1. Inleiding, aanleiding en doel

Op de locatie is het voornemen om de bestaande bebouwing te slopen en de agrarische percelen (met opstallen) om te vormen naar wonen (zie figuur 1). Het plangebied is in de huidige situatie een locatie met boerderijwoning met veestallen, bestrating en opslag. Het voornemen is om een bestemmingswijziging door te voeren waardoor de agrarische bedrijfsactiviteiten komen te vervallen.

De aanleiding voor het opgestarte nader ecologisch onderzoek is enerzijds het planvoornemen en anderzijds de resultaten van de uitgevoerde quickscan ecologie waaruit blijkt dat voor het onderdeel soortbescherming nader onderzoek noodzakelijk is.

De initiatiefnemers hebben dit nader onderzoek soortbescherming in opdracht gegeven aan Buijs Eco Consult. Het doel van deze beknopte memo is het weergeven van de voorgenomen onderzoeksinspanning, de eerste bevindingen (voorjaar 2023) incl. een doorkijk naar mogelijkheden voor de (mogelijk) benodigde mitigerende en compenserende maatregelen en de wettelijke basis voor een ontheffing.

Figuur 1: plangebied globaal in rood, grijze contouren is bestaande bebouwing, gestippelde contour is locatie nieuwbouw (bron opdrachtgever)

2. Methode

Op basis van uitgevoerde quickscan is nader onderzoek noodzakelijk omdat vleermuizen, jaarrond beschermde vogels (uilen en diverse soorten roofvogels en/of (kleine) marterachtigen mogelijk (met beschermde functies) aanwezig zijn. Om dit vast te stellen (of uit te sluiten) is nader onderzoek noodzakelijk.

Uitgaande van het zo snel mogelijk starten met dit onderzoek dan is het stappenplan als volgt:

Werkstappen:

1. Jaarrond vleermuisonderzoek;
2. Onderzoek naar de aanwezigheid van bezette jaarrond beschermde vogel(nesten);
3. Onderzoek naar het gebruik van het gebied door marterachtigen (wezel en hermelijn en steenmarter).

1: Jaarrond vleermuisonderzoek

Voor het beoordelen van beschermde functies voor vleermuizen wordt (conform de conclusies/advies van de uitgevoerde quickscan) een nader onderzoek naar vleermuizen (volgens vleermuisprotocol 2021) opgestart. Hiervoor hebben in het voorjaar van 2023 reeds 2 veldbezoeken plaatsgevonden. In het voorjaar/zomer van 2021 zijn verder nog 3 veldbezoek (periode mei half juli 2023) gepland, vervolgens wordt ook in het najaar van 2023 nog twee bezoeken uitgevoerd (periode half augustus t/m 1 oktober).

Er wordt gebruik gemaakt van een batdetector Pettersson D240X (met tijdvertraging) en D230. Aanvullend wordt gebruik gemaakt van batloggers (SM4bat) waarvan de opgenomen geluidsbestanden zullen worden geanalyseerd met Batsound en Kaleidoscoop. De volgende soorten (uit de quickscan) zijn te verwachten: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger (en eventueel maar minder veelvuldig voorkomende soorten als gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis etc.).

2: Onderzoek naar de aanwezigheid van bezette jaarrond beschermde vogel(nesten);

Dit onderzoek zal worden uitgevoerd in de geest van de beschikbare kennisdocumenten (zoals kennisdocument, huismus, steenuil, kerkuil en gierzwaluw van BIJ12) bij deze bezoeken wordt ook de aanwezigheid van eventueel overige niet jaarrond beschermde maar wel aanwezige broedvogels bepaald (zoals de boerenzwaluw). Hiervoor dient volgens de diverse kennisdocumenten op diverse momenten bezoeken aan de locatie worden gebracht. Nacht actieve vogels worden tevens bij het vleermuisonderzoek beoordeeld.

3: Onderzoek naar het gebruik van het gebied door marterachtigen

Om de aanwezigheid van marterachtigen in het gebied vast te leggen zal indien dit noodzakelijk is gedurende enkele weken (ca. 6-8) met en een wildcamera (hermelijn) en een marterbox (wezel) onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van marterachtigen in het voorjaar van 2023. Hierbij is alleen het oppervlakte opgenomen waarin opgaande begroeiing (en beschutting) voorkomt (rondom bebouwing boerderij).

3. Eerste bevindingen

Vleermuizen

Tijdens de eerste veldbezoeken: 13 mei en 5 juni 2023 zijn minimaal 3 soorten vleermuizen waargenomen, **gewone dwergvleermuis**, ruige dwergvleermuis, laatvlieger. De vetgedrukte vleermuissoort heeft, op basis van nog voort te zetten nader onderzoek in ieder geval een beschermde functie binnen het plangebied.

Uit deze voorjaarsbezoeken blijkt dat ter plaatse van het voormalig woonhuis sprake is van een zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis. Grote belangrijke verblijven (kraam- en/of winterverblijven) zijn vooralsnog niet aangetroffen en worden niet verwacht.

Ter plaatse van de stallen zijn tijdens de uitgevoerde veldbezoeken geen functies voor vleermuizen waargenomen.

Vogels

Tijdens het opgestarte nader onderzoek is het huismusonderzoek afgerond: deze zijn ter plaatse niet waargenomen. Onderzoek naar gierzwaluwen is nog bezig, maar tijdens de al uitgevoerde bezoeken zijn geen aanwijzingen dat gierzwaluwen gebruik maken van de bebouwing, de inschatting is dat gierzwaluwen geen nestplaatsen hebben ter plaatse van het plangebied.

Jaarrond beschermde vogels zijn, behalve sporen van kerkuil niet waargenomen. Deze soort is ter plaatse zelf is (nog) niet waargenomen. Op basis van deze waarneming is het aannemelijk dat sprake is van een roestplaats, die niet in gebruik is als nestplaats. Tijdens de opvolgende bezoeken zal aanwezigheid van kerkuil nader worden beoordeeld.

Ook zijn ten opzichte van de quickscan geen grote aantallen nieuwe (verse) braakballen en krijtstrepen in de toegankelijke bebouwing waargenomen.

Marterachtigen

Dit onderzoeksonderdeel wordt in 2023 opgestart. Tijdens de veldbezoeken is zowel inpandig als uitpandig gelet op sporen van kleine marterachtigen, deze zijn vooralsnog niet waargenomen.

Het vervolgonderzoek zal moeten aantonen/uitsluiten of kleine marterachtigen (wezel, hermelijn, bunzing) beschermde functies hebben binnen het plangebied.

Verder zouden op de planlocatie nog functies voor haas, en (kleine) marterachtigen kunnen worden gevonden. Haas is in de ruimere omgeving aangetroffen (niet ter plaatse van de te slopen en nieuw te bouwen woning). Aangenomen wordt dat deze soorten niet met verblijfplaatsen binnen het planvoornemen aanwezig zijn.

3. Conclusies, mitigatie en compensatie

Soort*	Waargenomen Voorjaar 2023	Ontheffing nodig	Mitigatie	Compensatie	Opmerkingen
Huismus	Nee	Nee		n.v.t.	
Gierzwaluw	Nee	onwaarschijnlijk		n.v.t.	
Kerkuil	Nee, wel sporen	Ja, aanname; sprake van enkel roestplaats		2x Alternatieve roestplaats indien aangetroffen realiseren (nestkasten).	Geen nieuwe/verse sporen, wellicht geen essentiële roestplaats, vervolgen onderzoek Twee alternatieve kasten worden op Molendijk 26 gerealiseerd.
Gewone dwergvleermuis	Ja	Ja	Vleermuisvriendelijk slopen	Tijdelijke verblijven in kasten of paalkast en realiseren alternatieve verblijven (4 stuks) in nieuwbouw	Een paalkast, welke fungeert als 4 tijdelijke vleermuiskasten wordt in het plangebied aangebracht.
Ruige dwergvleermuis	Ja	onwaarschijnlijk			
Grootoorvleermuis (gewoon)	Nee	onwaarschijnlijk			
Laatvlieger	Ja enkel overvliegend	onwaarschijnlijk			
Rosse vleermuis	Ja enkel overvliegend	onwaarschijnlijk			Typische boombewoner
Hermelijn, bunzing, wezel, hermelijn en/of steenmarter	Nee, onderzoek moet nog plaatsvinden, of uitgaan van aanwezig	mogelijk	Sloop werkzaamheden begeleiden, uitvoering ongeschikt maken buiten voortplantingseizoen	Takkenrillen evt. met marterboxen toepassen binnen plangebied ter compensatie.	Algemene soort voor ruimtelijke ontwikkeling is er in kader van de ontwikkeling een wettelijk belang
Haas	Ja buiten plan	Nee, (mogelijk)	Werkzaamheden begeleiden (laag houden begroeiing ter plaatse van nieuwbouw	Nvt hooguit tijdelijke effecten	Algemene soort voor ruimtelijke ontwikkeling is er in kader van de ontwikkeling een wettelijk belang

* Voor alle soorten is het vervolgen van het nader onderzoek noodzakelijk voor definitieve resultaten bekend zijn

4. Ontheffing soortbescherming Wet natuurbescherming

Op basis van de eerste resultaten van het nader ecologisch onderzoek blijkt dat er in ieder geval sprake is van diverse (beschermd functies van) beschermde soorten; gewone dwergvleermuis, en mogelijk kerkuil. Het nader ecologisch onderzoek dient eerst te worden afgerond om een definitieve uitspraak te kunnen doen over aanwezigheid/afwezigheid van beschermde soorten in tabel 1.

Op basis van deze voorlopige resultaten is al te concluderen dat een ontheffingsaanvraag (Soortbescherming Wet natuurbescherming) voor in ieder geval de soorten gewone dwergvleermuis (1-3 exemplaren), en kerkuil (incidenteel gebruikte roestplaats)aan de orde is.

Om in aanmerking te komen voor het verkrijgen van een dergelijke ontheffing dient het volgende te worden onderbouwd:

- 1: er moet sprake zijn van een wettelijk belang
- 2: er moet geen (beter) alternatief voor handen zijn
- 3: de gunstige staat van instandhouding moet gewaarborgd zijn/blijven.

Als voldaan wordt aan alle drie de punten kan een dergelijke ontheffing worden verleend.

Voor het planvoornemen is sprake van een wettelijk belang: o.a. groot maatschappelijk belang van toepassing is. Er is sprake van woningnood: door nieuwbouw van deze villa vindt doorstroming plaats, de huidige vervallen woning mag alleen in combinatie met bedrijvigheid worden bewoond. Daarnaast is sprake van het wettelijk belang openbare veiligheid en volksgezondheid: de huidige bebouwing staat leeg en er wordt in de huidige situatie al vernieling aan gepleegd (ruiten eruit gooien, en overig vandalisme). Dit vandalisme kan zich bij behoud van de huidige situatie uitbreiden naar o.a. brandstichting (waarbij ook de openbare veiligheid in het geding komt). Sloop en nieuwbouw draagt bij aan het waarborgen van de openbare veiligheid en zorgt voor een nieuwe woning welke (in kader van de benodigde verduurzaming) duurzamer is dan de huidige bestaande bedrijfswoning.

Een ander haalbaar alternatief binnen het plangebied is er niet. De bebouwing is deels al ontmanteld en dat maakt de huidige bedrijfsvoering voorzetten is met de huidige bebouwing praktisch onmogelijk. In het alternatief waarbij een nieuwe agrariër het plangebied aankoopt zal deze de desbetreffende stal/mestrechten compleet willen benutten en de planlocatie willen aanpassen naar de huidige en toekomstige bouweisen: daarbij is grondige renovatie, isolatie (danwel sloop en nieuwbouw) van panden ook noodzakelijk. Ook in dat theoretisch alternatief zullen beschermde functies (in ieder geval tijdelijk) verdwijnen waardoor dit geen onderscheidend en beter alternatief is, voor de aangetroffen soorten (en natuur in relatie tot stikstofdepositie in het algemeen).

En tot slot dient de gunstige staat van instandhouding van de aangetroffen soorten worden gewaarborgd. Dit laatste kan door het op tijd en voldoende (al dan niet in overmate) mitigeren en compenseren van te verdwijnen broed-/verblijfplaatsen en overige beschermde functies.

Beide soorten zijn algemeen voorkomende soorten in Nederland en Zeeland. En van beide soorten wordt aangenomen dat de Staat van Instandhouding niet in het geding komt als gevolg van het planvoornemen, mits maatregelen worden genomen om de soort ter plaatse te behouden.

De kerkuil is algemeen in Nederland en Zeeland en kent in Zeeland in zowel lang- als kortjarige trend een groei in populatie. Zelfs al zou de roestplaats verdwijnen dan heeft dit geen gevolgen voor zowel de landelijke als regionale populatie. Aangenomen wordt dat de lokale populatie niet afwijkt van de regionale populatie. Door te compenseren kunnen negatieve effecten op kerkuil als gevolg van het planvoornemen op dit moment al worden uitgesloten.

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort in Nederland. Ook in Zeeland is dit de meest voorkomende vleermuissoort. Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de soort zowel landelijk als regionaal geen gunstige staat van instandhouding kent. Aangenomen wordt dat lokaal sprake is van eenzelfde situatie als landelijk en regionaal. Zelfs al zou de verblijfplaats verloren gaan dan heeft dit geen gevolgen op de landelijke en regionale populatie. Door te compenseren en mitigerende maatregelen te nemen (vleermuisongeschikt maken voor sloop en sloop niet in de winterperiode) kunnen negatieve effecten op gewone dwergvleermuis als gevolg van het planvoornemen op voorhand worden uitgesloten.

Voor (tijdelijke) compensatie van soorten zoals de nu al vastgestelde gewone dwergvleermuis, kerkuil zijn hiervoor mogelijkheden bij het naastgelegen woonhuis (nummer 26).

In de definitieve compensatie kunnen in/aan de nieuwbouw maatregelen worden getroffen om deze soorten ter plaatse aanwezig te houden. De initiatiefnemer is voornemens al deze maatregelen door te voeren.

Doordat voor beide aangetroffen strikt beschermde soorten alle drie de punten kunnen worden onderbouwd, kan op voorhand worden geconcludeerd dat een ontheffing kan worden verkregen, waardoor de sloop van de huidige bebouwing (op termijn en onder de voorwaarden van de ontheffing) kan worden uitgevoerd.

De nieuwbouw van de woning vindt plaats op een ander terreindeel dan de huidige bebouwing, het wijzigen van de bestemming en nieuwbouw kan daarmee op voorhand worden uitgevoerd, er zijn geen beperkingen vanuit de Wet natuurbescherming, onderdeel soortbescherming die een dergelijke bestemmingswijziging en nieuwbouw beperken.

5. Te nemen maatregelen: nieuwe verblijfplaatsen

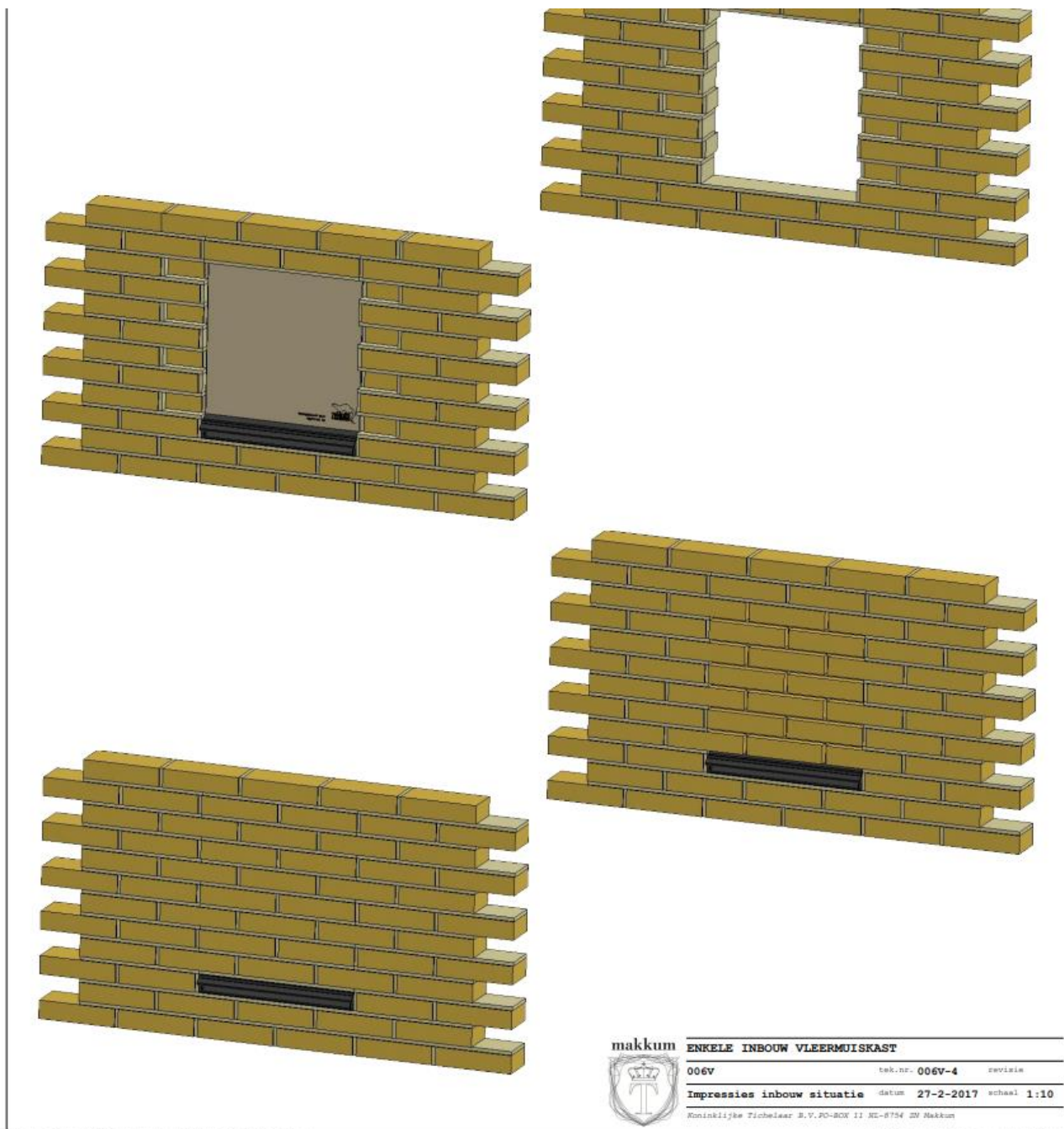
Figuur 2: plangebied opdrachtgever globaal in rood en mogelijke compensatielocaties in geel (locatie voor twee kerkuilenkasten) en blauw (locatie paalkast) (bron opdrachtgever) Nieuwbouw vindt plaats in de gestippelde contour

Figuur 3: Nabij het plangebied (bijv. in/aan de bebouwing van Molendijk 26 worden 2 kerkuil kasten gerealiseerd)

Figuur 4: Paalkast welke ter tijdelijke compensatie in het plangebied wordt gerealiseerd (1 paalkast zorgt voor 4* tijdelijke compensatie in de vorm van platte kasten)

Figuur 5: Voorbeeld van de minstens 4 in te bouwen vleermuiskasten in nieuwbouw: een geïntegreerde kast is visueel nauwelijks zichtbaar